

גמלה חוסמת על אף דיווח למע"מ על גידול במחזורים

בית הדין הארצי לעבודה דחה ביום 10/4/2014 את ערעורו של אורי שמש (להלן: המבוטח) (עב"ל 6584-09-12) וקבע כי יש להפעיל בעניינו את כללי ה"גמלה החוסמת", אף על פי שהמבוטח דיווח על הכנסותיו הנכונות והגבוהות יותר למס ערך מוסף לפני מועד הפגיעה (אך לא הגדיל את מקדמות דמי הביטוח).

תקציר המקרה

המבוטח נפגע בעבודה בחודש אוגוסט בשנת 2007. המוסד לביטוח לאומי (להלן: המל"ל) חישב את דמי הפגיעה בעבור 22 ימים לפי השומה האחרונה שהייתה בידו עת ביצוע החישוב (ככל הנראה שומת שנת 2007, שהיתה גבוהה).

בשנת 2007 המבוטח דיווח למס ערך מוסף על מחזור הכנסותיו האמיתיות לפי החשבוניות שהוציא (בסכומים גבוהים יחסית), אולם לא הגדיל את מקדמות דמי הביטוח.

לאחר שהמבוטח הגיש תביעה לגמלת נכות מעבודה, בוצע חישוב מחדש של הזכאות לגמלה והופחת הבסיס לדמי הפגיעה לפי תקנה 11, בהתאם להכנסה ששימשה בסיס למקדמות (שומת 2005).

רקע חוקי

על פי "תקנה 11" לתקנות המקדמות – ההכנסה החייבת בתשלום מקדמות דמי ביטוח של עובד עצמאי היא הבסיס, בדרך כלל, להכנסה שממנה מחושבת גמלה בעת פגיעה בעבודה (להלן: "גמלה חוסמת"). זכאות לדמי פגיעה בלבד לתקופה שעד 89 ימים אינה כלולה בתקנה 11.

פסיקת בית הדין הארצי

בית הדין הארצי מבהיר כי סטייה מהוראות תקנה 11 אפשרית במקרה שבו המבוטח דיווח על הכנסותיו בזמן אמת לפני התאונה, אלא שעל פי הפסיקה, בדיווחים לפי מס ערך מוסף אין כדי לבסס טענה לעניין תקנה 11, בדבר דיווח בזמן אמת על הכנסות המבוטח, זאת באשר דוחות מע"מ מלמדים על מחזור עסקאותיו של המבוטח ועל הוצאותיו, ולא על הכנסתו החייבת לעניין תשלום דמי הביטוח.

בהעדר דיווח אודות ההכנסה המעודכנת בזמן אמת לפני מועד הפגיעה, בין דרך בקשה לשינוי המקדמות או בכל דרך אחרת, אין המבוטח מצביע על הצדקה לסטייה מהוראות התקנה.

בית הדין הארצי מפנה את המל"ל לצורך בהבהרה מראש שתינתן למבוטח העצמאי בדבר אפשרות לשינוי בשיעור דמי הפגיעה המגיעים לו על יסוד תקנה 11, ככל שיתבררו בשלב מאוחר יותר נתונים המצדיקים זאת, וכן לחובה לתת זכות טיעון למבוטח לפני מתן ההחלטה המשנה החלטה קודמת בהקשר לגמלה שזכאי לה המבוטח, תוך יצירת חוב למבוטח.

בעניינו אף שנקבע בביה"ד כי המל"ל לא נהג כאמור, הרי שאין בכך כדי לשלול את קביעת המל"ל שנעשתה כדין, ולהחיל את כללי הגמלה החוסמת לפי המקדמות המבוססות על שומת שנת 2005.

בשולי הדברים

אנו שבים ומזכירים שאפשר להגדיל מקדמות דמי ביטוח פעם ברבעון. כלומר, גם מבוטח שתיקן את המקדמות ברבעון 1-3/2014 יכול להגדיל את המקדמות ברבעון

הנוכחי (4-6/2014) אם התברר שהכנסותיו הצפויות יהיו גבוהות מההכנסה המשמשת בסיס למקדמות שהוא משלם למוסד לביטוח לאומי.

לאי הגדלת המקדמות בזמן אמת, עלולות להיות השלכות קשות, חלילה.

מיזם הביטוח הלאומי של משרד ארצי, חיבה את אלמקייס – פתרונות מיסוי בע"מ עם רו"ח אורנה צח (גלרט), עומד לרשותכם לייעוץ בנושא האמור.